

Bajáky András Olivér

A *magister officiorum* szerepe a külföldi követek fogadásának folyamatában

A dominátus korszakában a diplomácia jelentősége nagymértékben megnőtt, tekintve, hogy a rómaiak fokozatosan felhagytak a hódító hadjáratokkal, és a megszerzett területek megvédésére rendezkedtek be. A *magister officiorum* központi szerepet töltött be a császári audienciák szervezésében, a követek fogadásában, az idegen államokban megbízatásokat teljesítő delegációk összeállításában. Előadásomban a késő római diplomácia jellemzésén túl két kérdést tárgyalok.

Az alamann és a vizigót törzsekkel fenntartott kapcsolatokról szóló történeti források tanúsítják, hogy a *magister officiorum*i tisztséget betöltő egyének aktívan vettek részt a diplomáciai folyamatok alakításában (Ammianus 26,5,7; Zosimus 2,26,4; 5,44). Ebben a kérdésben arra a következtetésre jutottam, hogy a *magister officiorum* privilégiumként a császár személyétől függetlenül is köthetett megállapodásokat és fogadhatta a külhoni küldöttségeket.

A Keletrómai Birodalom történeti leírásaiból vannak ismereteink a külföldi követek fogadásának menetéről és a vonatkozó szabályokról (*De Caerimoniis* 1,87-90). Ebben a kérdésben azt feltételezem, hogy a *magister officiorum* és beosztottjai az eljárás minden szakaszában jelen voltak. A császári audiencia számos hasonlóságot mutat a követi megbízólevél átadás monarchiákban jellemző ceremóniájával, amely a modern diplomáciai kapcsolatok jogának szerves részét képezi.

Benedek Roland Áron

Irodalomszemlélet és poétika Batsányi János kiadói munkásságában

Előadásomban Batsányi János prózai munkásságának értelmezésére vállalkozok, a szerző szövegkiadói, filológusi magatartásáról valló szövegekre fektetve a hangsúlyt. Kiemelt közelítési szempont a művekből kiolvasható irodalomszemlélet, az előző írógenerációkról, Bessenyei György, Ányos Pál és Faludi Ferenc életművéről kialakított szemlélet vizsgálata. A kortárs irodalomtudomány szövegkiadási felfogása természetesen több szempontból is különbözik attól, amit Batsányi János vallott, viszont körültekintő szöveggondozásában, illetve a rendelkezésre álló és megbízható forrásokra való támaszkodásában nem nehéz felismerni a filológusi szándékot.

A vizsgált szövegek különösen érdekes aspektusát képezi azon eljárás, mely által Batsányi saját irodalom- és nyelvszemléletét egy-egy – nyilvános fellépésre lehetőséget adó – témára alkalmazva sorozatosan kifejti. A kötelező műfaji kritériumok – például az adott szerző életrajzának, pályájának rövid ismertetése –

kidolgozása mellett a saját poétikai meglátásait, illetve a magyar nyelvről vallott gondolatait is összefoglalja. Ilyen módon a szövegek sosem egyedül a kiadásra szánt művek szerzőiről szólnak, egyszersmind jelentkeznek bennük a nyilvánosságot, gondolatai kifejtésére alkalmas közeget kereső Batsányi szólamai. A szövegek elsősorban ezen – sokszor önreflexív utalásokat is tartalmazó – tudatos literátori magatartás bizonyítékaiként válnak előadásom tárgyává.

Betyák Leonóra

Antibiotikumok

Kutatásom célja az volt, hogy feltérképezzem az antibiotikum-használat helyi mintázatait, valamint vizsgáljam a lakosság ismereteit az antibiotikum-rezisztenciáról, továbbá az antibiotikumok hatásairól és mellékhatásairól. A felmérés során arra kerestem választ, mennyire tájékozottak az emberek a helytelen antibiotikum-használat veszélyeivel kapcsolatban, illetve milyen mértékben követik az orvosi előírásokat. Emellett megvizsgáltam, milyen javaslatok születtek arra vonatkozóan, hogyan lehetne hatékonyabban ismertetni és tudatosítani az antibiotikum-rezisztencia fogalmát és annak kockázatait a lakosság körében.

A bevezető részben bemutattam az egyes antibiotikum csoportok hatásmechanizmusát, valamint ismertettem a témához kapcsolódó legfontosabb fogalmakat, köztük a rezisztencia jelentését és kialakulásának okait.

Összességében kutatásom az antibiotikumokkal kapcsolatos társadalmi tudásszintet, illetve az antibiotikumok használatával járó hatásokat és mellékhatásokat vizsgálta. Eredményeim alapján még mindig sokan nincsenek tisztában az antibiotikum-rezisztencia fogalmával és annak súlyos következményeivel. Ugyanakkor a válaszadók többsége egyetértett abban, hogy a vonatkozó szabályozás szigorítására szükség lenne. Sokan hangsúlyozták, hogy az antibiotikumokkal és a rezisztenciával kapcsolatos ismereteket már az általános iskolai tananyagba is be kellene építeni, hogy a gyermekek időben megértsék a tudatos gyógyszerhasználat fontosságát, és felnőttként felelősebben viszonyuljanak ehhez a kérdéshez.

Az antibiotikumok az orvostudomány egyik legfontosabb eszközét jelentik, ezért megőrzésük és felelős alkalmazásuk alapvető fontosságú a jövő generációi számára.